

بی‌طرفی و عدالت داشته باشیم

فضای شبکه‌های اجتماعی سرشار از بحثها، مجادلات و کشمکشهای کلامی در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و غیره است. باید در نظر داشته باشیم که مطالب ما، گویای نظرآتمان باشد اما گزندگی به دیگران نرساند. گاهی اوقات قضاوت‌های ناگهانی و برداشت‌های سطحی، منجر به تنش و درگیری در فضای مجازی می‌شود که متأسفانه حتی گاهی اوقات این تنش‌ها به نزاع میان افراد در دنیای واقعی و زندگی روزمره می‌انجامد.

به دیگران احترام بگذاریم

همان‌طور که آداب اجتماعی در زندگی روزمره اهمیت بسیار داشته و اصول اخلاقی و مذهبی بر رعایت احترام دیگران تأکید می‌نمایند، در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی نیز، رعایت احترام دیگران اهمیت ویژه‌ای دارد. اگر با مطالبی که در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کنیم، به دیگران بی‌احترامی کرده و ادب را نادیده بگیریم، ظرف مدت کوتاهی دوستان خود در شبکه‌های اجتماعی را از دست می‌دهیم؛ چرا که دیگران به دنبال داشتن احترام و ادب در فضای مجازی خود هستند.

مسئولیت‌پذیر باشیم

زمانی که عده‌ای به یکدیگر اعتماد کرده و اطلاعات شخصی خود را با هم در میان می‌گذارند، در قبال یکدیگر مسئول هستند تا این اطلاعات را در اختیار افراد غریبه نگذارند. انتشار اطلاعات در شبکه‌های اجتماعی، یکی از نمودهای مهم این مسئولیت‌پذیری است. باید توجه داشته باشیم که اطلاعات شخصی دوستان و آشنایان خود را بدون توجه در شبکه‌های اجتماعی منتشر نکنیم؛ چرا که ممکن است تبعات منفی زیادی برای آنان به همراه داشته باشد.

بی‌دقتی نکنیم و بی‌توجه نباشیم

اولین اصل برای رفتار اخلاقی مدارانه در شبکه‌های اجتماعی، توجه و دقت در محتوای مطالبی است که منتشر می‌کنیم. نباید به سادگی و بدون تفکر هر حرفی را باور کنیم. نباید هر مطلبی را بدون توجه به مخاطبانش باز نشر دهیم. بلکه باید با دید باز، هر مطلبی که مطالعه می‌کنیم را ابتدا صحت‌سنجی نماییم و در صورتی که آن را با فکر خود پذیرفتیم و مناسب افراد دیگر نیز دانستیم، آن مطلب را با دوستان خود به اشتراک بگذاریم.

در بیان مطالب صادق باشیم

همان‌گونه که صداقت در زندگی واقعی منجر به کاهش فساد می‌شود، داشتن صداقت در بیان مطالب و اشتراک محتوا در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی نیز، منجر به افزایش اعتماد عمومی افراد به یکدیگر شده و فواید فعالیت در شبکه‌های اجتماعی را برای عموم افزایش می‌دهد. باید از انتشار مطالب دروغ پرهیز کنیم و همچنین مطالبی را که از کذب‌بودن آن‌ها اطمینان داریم، باز نشر نکنیم تا فضای مجازی از آلودگی به مطالب کذب مصون بماند.

اخلاق انتشار محتوا

... در شبکه های اجتماعی ...

شبکه‌های اجتماعی در چند سال اخیر با سرعت بالایی رشد کرده و امروزه تبدیل به مهم‌ترین رسانه برای ارتباط عموم مردم شده‌اند. با توجه به تأثیر بسزایی که این شبکه‌ها بر زندگی روزمره افراد دارند، شایسته است تا مانند هر رسانه عمومی دیگر، اصول اخلاقی استفاده از آن را بدانیم و به این اصول پای بند باشیم.

۱ بدانیم که شایعه چه زبانهایی دارد

شاید در نگاه اول، مضرات و زبانه‌های شایعات به ذهن نرسد؛ اما با نگاهی دقیق‌تر، خواهیم دید که انتشار اخبار کذب و شایعات در میان مردم، چه ضررهای بزرگی برای جامعه و افراد به همراه خواهد داشت. وقتی در جامعه‌ای به صورت مداوم شایعات میان مردم تبادل شوند، اعتماد افراد به یکدیگر کاهش یافته و صداقت و دوستی جای خود را به شک و تردید می‌دهد. در جامعه‌ای که اعتماد عمومی وجود نداشته باشد، همکاری و تعاون از بین رفته و گوشه‌گیری و افسردگی گریبان گیر احاد مردم می‌شود. بنابراین باید بدانیم، کمک به پراکنده‌شدن شایعات، حتی به اندازه فشردن یک دکمه «اشتراک» در شبکه‌های اجتماعی، مثل نسیم برای جامعه مضر است!

۲ ابزار بازگوردن سخن دیگران نباشیم

در شبکه‌های اجتماعی مدام مطالب مختلفی در موضوعات مختلف به دست ما می‌رسد که ممکن است بسیاری از آنها بیپوده و نامعتبر باشند. بهتر است با ذهن باز در شبکه‌های اجتماعی فعالیت کنیم و بیشتر مطالبی که مدنظر خودمان است را با دیگران در میان بگذاریم تا آن‌ها به پیام‌هایی که به دستمان می‌رسد و ممکن است شایعه و دروغ باشد را بلافاصله باور کنیم و سریع آن‌ها را با تمام دوستانمان به اشتراک بگذاریم. البته اشتراک مطالب در شبکه‌های اجتماعی فعالیت مفیدی است؛ اما به شرط آن‌که پیش از اعتماد به هر مطلب، آن را بررسی کنیم و مطمئن باشیم خودمان به مطالبی که می‌خواهیم به اشتراک بگذاریم، اعتماد داریم.

به شایعات دامن نزنیم

۳ هر متنی ارزش خواندن و توجه ندارد

متن‌ها و مطالب مفید و غیرمفید در کنار هم در شبکه‌های اجتماعی تبادل می‌شوند. متأسفانه مجموعه وسیعی از این مطالب، هیچ ارزش و فایده‌ای نداشته و تنها حاوی اخبار کذب، شایعات و حتی گاهی مسائل نامناسب و غیراخلاقی هستند. بسیاری از این پیام‌ها، ما را به پهنه‌های مختلف تشویق می‌کنند تا آن‌ها را با دوستان خود به اشتراک بگذاریم. بنابراین شایسته است تا بلافاصله پس از آن‌که متوجه شدیم پیامی حاوی مطالب نامناسب یا بی‌ارزش است، از ادامه توجه به آن اجتناب کرده و وقت خود را به فعالیت‌های آموزنده یا سرگرم‌کننده مناسب‌تری اختصاص دهیم.

۴ تنها به منابع موثق مراجعه کنیم

اخبار و مطالب گوناگون را می‌توان از منابع مختلفی دریافت کرد. برخی از این منابع، خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های رسمی و تأییدشده‌های هستند که کار و فعالیت اصلی آن‌ها، انتشار اخبار و تولید محتوای آموزنده برای کاربران است. اما برخی دیگر از منابع، به صورت غیررسمی و در نتیجه بدون نظارت، به انتشار مطالب گوناگون می‌پردازند که متأسفانه در میان این مطالب، شایعات و پیام‌های نامناسب نیز یافت می‌شود. اکثر این منابع نامعتبر، تنها به دنبال منافع خود نظیر تبلیغات و فروش اطلاعات کاربران هستند. پس باید تلاش کنیم تا اخبار و مطالب گوناگون را، تنها از مراجع و منابعی دنبال کنیم که به صورت تخصصی و تأییدشده، فعالیت می‌نمایند.